

In deze notitie wordt beschreven dat er een oplossing is gevonden. Daarvoor moet een aantal maatregelen worden uitgevoerd. Deze maatregelen worden gesteund door alle partijen, en zijn in een bestuurlijk overleg geaccordeerd..

3 Bestaand beleid c.q. kader

De volgende 4 maatregelen zijn nodig om een robuuste treinenloop (intercity's, sprinters, regionale trein Tiel-Arnhem en goederentreinen) tussen Arnhem en Nijmegen mogelijk te maken. De maatregel op station Arnhem maakt overigens ook de inpassing van de vanaf medio 2017 aanwezige internationale trein Arnhem-Düsseldorf beter mogelijk.

- a. Seinverdichting Elst (Rijksweg-Noord korte termijn)
- b. Ongelijkvloerse oplossing voor de Rijksweg-Noord in Elst
- c. Zgn perronfasering bij station Arnhem
- d. Extra wissel (pre-PHS) op emplacement Nijmegen

Ad a. Rijksweg-Noord Elst korte termijn

De huidige overweg Rijksweg-noord zorgt met regelmaat voor verstoringen (omdat de overwegbomen vaak langer dan 5 minuten gesloten zijn) wat ongunstig is voor een robuuste treinenloop. Voorwaarde voor de nieuwe dienstregelingsstructuur is dat deze storingen zijn verholpen. ProRail zal hiertoe in de loop van 2016 een aantal aanpassingen maken aan de beveiliging en extra seinen plaatsen.

Ad b. Rijksweg-Noord lange termijn

Op 7 september 2015 is er een BO over de overwegen in Elst geweest. Er is overeenstemming bereikt met gemeente Overbetuwe en ProRail over het opheffen van de twee laatste belangrijke overwegen op het traject Arnhem-Nijmegen: Rijksweg-noord en 1e Weteringsewal. Ze worden vervangen door een volledige tunnel (Rijksweg-noord) en een brug (1e Weteringsewal).

Hiermee is de grootste bottleneck voor de treinenloop tussen Arnhem en Nijmegen- dus ook voor de trein Tiel-Arnhem - weggenomen. Realisatie wordt in 2018/2019 verwacht.

Ad c. Perronfasering station Arnhem

Op station Arnhem moet een extra perronfase op spoor 4 gerealiseerd worden. Dit betekent dat aan een perron twee treinen achter elkaar kunnen halteren. Het gaat om zowel de stoptrein Tiel – Arnhem (Arriva) als de sprinter Den Bosch – Arnhem (NS) die op dit spoor moeten halteren.

Hiervoor is het nodig dat wissels en seinen worden aangepast. Realisatie wordt in 2018/2019 verwacht.

Ad d. Wissel Nijmegen

Een extra wissel moet worden aangelegd aan de zuidzijde van de perrons in Nijmegen. Dit extra wissel zorgt ervoor dat ruimte wordt gecreëerd om de drukke treinenloop vanaf december 2016 te kunnen verwerken.. Zonder deze aanpassing is de dienstregeling tussen Arnhem en Nijmegen niet robuust uitvoerbaar.

De uitvoering van deze wissel is toekomstvast. Ook in het kader van het Programma Hoog Frequent Spoor in Nijmegen (realisatie 2021/2022) is deze wissel benodigd. Het gaat feitelijk om het naar voren halen van deze maatregel. Realisatie wordt in 2018/2019 verwacht. Omdat de maatregel ook in het kader van PHS is voorzien, is lenM opdrachtgever. Provincie draagt bij voor de extra kosten vanwege het in de tijd naar voren halen.

In onderstaand kaartje zijn de maatregelen aangeduid.

Kwaliteitsverbetering traject Tiel-Elst.

Naast een doorgaande treinverbinding willen we nog de volgende kwaliteitsimpuls geven aan de treindienst Tiel-Arnhem:

1. Arriva is van plan om op de verbinding Tiel-Elst (!) een ½ uursdienst op werkdagen (overdag) aanbieden. Dat betekent dus meer treinen voor de reizigers van/naar Rivierenland. De huidige treinen naar Arnhem blijven dus allemaal rijden, de EXTRA treinen in de daluren stoppen in Elst (en beïnvloeden dus niet de treinenloop op het hoofdspoor). Dit betekent ook dat het reeds aangelegde keerspoor bij station Elst daadwerkelijk structureel gebruikt gaat worden en dat er een betere overstap ontstaat van/naar Nijmegen.

In het kader van een betere bereikbaarheid van stations is het gewenst om een aantal maatregelen uit te werken voor de stations Zetten-Andelst en Opheusden. Deze beide stations hebben een aantal beperkingen qua bereikbaarheid en voorzieningenniveau. In de eerste helft van 2016 voeren wij voor beide stations een verkenning uit (ism gemeenten) hoe we de lokale situatie op termijn kunnen verbeteren.

4 Argumenten/afwegingen/risico's

De maatregelen aan het spoor worden pas over een aantal jaren gerealiseerd. In de komende jaren zal er wel krapte in de uitvoering van de dienstregeling kunnen ontstaan, als de maatregelen nog niet zijn uitgevoerd. Dit is een potentieel risico, dat grotendeels door de treindienstleiding in de operationele sfeer in de komende jaren moet worden opgelost. Het aantal treinen dat Arnhem aandoet is groot. ProRail bekijkt samen met alle vervoerders hoe de treinenloop in de toekomst kan worden geborgd.

5 Financiële consequenties

De bijdrage van de provincie Gelderland aan genoemde projecten betreft: een bijdrage van € 5 mio (programma Mobiliteit) aan de onderdoorgang van de Rijksweg-Noord te Elst en een bedrag van € 5,7 mio aan spoorse maatregelen in Nijmegen en Arnhem (via Rijksmiddelen, het zgn Lenteakkoord, reeds aan ons beschikbaar gesteld met het doel de knip van de treindienst Elst te voorkomen).

In onderstaand overzicht wordt duidelijk wat de kosten zijn van alle maatregelen en welke financiële bijdragen betrokken partijen leveren.

Wat	Kosten totaal	Bijdragen derden	Bijdrage Gld
Tijdelijke maatregel Elst (blokverdichting)	€ 1,1 mio	ProRail € 1,1 mio	€ 0,--
Definitieve maatregel overwegen Elst	€ 15,1-16,2 mio	Min I en M (€ 7 mio NANO), gemeente Overbetuwe (€ 3,1- € 4,2 mio)	€ 5 mio (eenmalige middelen Mobiliteit)
Perronfase Arnhem	€ 5 mio		€ 5 mio (Lenteakkoord)
Kruiswissel Nijmegen	€ 2,2 mio (plus risico opslag)	Min I en M/ProRail (PHS) € 1,5 mio	€ 0,7 mio (= € 0,5 mio plus risico-opslag, uit Lente-akkoord)
Totaal	€ 23,4- 24,5 mio	€ 12,7 – 13,8 mio	€ 10,7 mio, waarvan € 5,7 mio Lente-akkoord

Nadat de verkenning en kostenraming van de kwaliteitsverbetering van de stations Opheusden en Zetten-Andelst is opgeleverd, wordt met betrokken gemeenten bekeken welke middelen benodigd zijn. Met I en M is overleg gaande om een deel van de restant middelen Lente-akkoord hiervoor te gebruiken.

6 Proces en evaluatie

Middels brief worden alle betrokken partijen op de hoogte gesteld van de maatregelen die gaan worden voorgesteld om de directe treindienst Tiel-Arnhem te kunnen behouden. Daarnaast worden ook andere verbeteringen van de kwaliteit van de spoorlijn aangekondigd. NS en Arriva zullen de reizigers en gemeenten op de hoogte brengen van de veranderingen in de treindienst per december 2016.

Arnhem, 7 juni 2016 - zaaknummer 2014-000491

Gedeputeerde Staten van Gelderland
C.G.A. Cornielje - Commissaris van de Koning
P.G.G. Hilhorst - secretaris

Bijlagen:

- ☐ Ontwerpbesluit
- ☐ Begrotingswijziging
- ☐ Notitie Naam notitie
- ☐ Kaartje